

«ΔΕ ΦΟΒΑΜΑΙ ...ΤΗΝ ΠΙΕΣΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ. ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩ ΤΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ»

Σχολική και Κοινωνική Ζωή

[Pick the date]

A2 του
3ου Γυμνασίου Εχεδώρου

2013-2014

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή	1
1 ^ο Ερευνητικό Ερώτημα	2
1.1 Τι είναι ο σχολικός εκφοβισμός;.....	2
1.2 Με ποιες μορφές βίας μπορεί να εκδηλωθεί;.....	2
2 ^ο Ερευνητικό Ερώτημα	4
2.1 Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει ο εκφοβισμός?	4
2.2 Πότε κάποιος υιοθετεί το ρόλο του «θύτη», του «θύματος», του «παρατηρητή». Πώς νομίζετε ότι νιώθει ο καθένας;.....	4
3 ^ο Ερευνητικό Ερώτημα	7
3.1 Ποια είναι τα σημάδια και οι συνέπειες του σχολικού εκφοβισμού σε όσους έχουν εμπλακεί σε τέτοια περιστατικά;	7
4 ^ο Ερευνητικό Ερώτημα	8
4.1 Τι να κάνει το παιδί-θύμα; Πώς να αντιμετωπίσει τους εκφοβιστές, πώς να λέει «όχι», πώς να υπερασπίζεται τα δικαιώματά του.	8
5 ^ο Ερευνητικό Ερώτημα	9
5.1 Πως αντιδρούν οι καθηγητές σας σε τέτοια περιστατικά;	9
5.2 Τι οφείλετε να κάνετε εσείς όταν βρεθείτε παρατηρητές σε ένα περιστατικό σχολικού εκφοβισμού;.....	9
Έρευνα	11
Στόχοι έρευνας.....	11
Ερευνητική μέθοδος.....	11
Αποτελέσματα έρευνας	12
Συμπεράσματα Έρευνας	24
Προτάσεις.....	25
Άλλες δράσεις.....	26
Παράρτημα I.....	27
Παράρτημα II.....	28
Βιβλιογραφία - Πηγές.....	31

ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΩΝ

Διάγραμμα 1.....	12
Διάγραμμα 2.....	12
Διάγραμμα 3.....	12
Διάγραμμα 4.....	13
Διάγραμμα 5.....	13
Διάγραμμα 6.....	13
Διάγραμμα 7.....	14
Διάγραμμα 8.....	14
Διάγραμμα 9.....	14
Διάγραμμα 10.....	15
Διάγραμμα 11.....	15
Διάγραμμα 12.....	16
Διάγραμμα 13.....	16
Διάγραμμα 14.....	16
Διάγραμμα 15.....	17
Διάγραμμα 16.....	18
Διάγραμμα 17.....	18
Διάγραμμα 18.....	18
Διάγραμμα 19.....	19
Διάγραμμα 20.....	20
Διάγραμμα 21.....	21
Διάγραμμα 22.....	21
Διάγραμμα 23.....	22
Διάγραμμα 24.....	22
Διάγραμμα 25.....	23

Εισαγωγή

Δεδομένου ότι όλοι οι μαθητές έχουν κάποια στιγμή εμπλακεί στη σχολική ζωή τους σε περιστατικά ενδοσχολικής βίας είτε σαν «θύματα» είτε σαν «θύτες» είτε σαν «παρατηρητές», μας προέκυψε η ανάγκη να αναζητήσουμε τα αίτια και να αναλύσουμε τις συνέπειες του φαινομένου. Επιπλέον, μελετώντας ένα τέτοιο θέμα δίνεται η δυνατότητα να εκφραστούν ελεύθερα μαρτυρίες μαθητών και ως εκ τούτου από τη μια να μετριαστεί ο φόβος των «θυμάτων» και από την άλλη ο θυμός των «θυτών». Για το σκοπό αυτό στα πλαίσια του μαθήματος της Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής της Α' Γυμνασίου του αναλυτικού Προγράμματος οι μαθητές ασχολήθηκαν με το θέμα «Δε φοβάμαι ...την πίεση των συνομηλίκων. Μπορώ να διαχειριστώ τις συγκρούσεις». Με την ολοκλήρωση διαφόρων φύλλων εργασίας σχετικών με την ψυχική υγεία και τη μελέτη του φαινομένου του σχολικού εκφοβισμού και αφού παρακολούθησαν και ανάλογο οπτικοακουστικό υλικό, τελικά προχώρησαν στην συγγραφή της παρούσας εργασίας.

Η εργασία αποτελείται από τρία μέρη.

Στο πρώτο μέρος παρουσιάζεται η θεωρητική εργασία που εκπόνησαν οι μαθητές όπως αυτή προέκυψε από τα πέντε ερευνητικά ερωτήματα τα οποία οι μαθητές κλήθηκαν να μελετήσουν.

1. Τι είναι ο σχολικός εκφοβισμός; Με ποιες μορφές βίας μπορεί να εκδηλωθεί;
2. Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει ο εκφοβισμός? Πότε κάποιος υιοθετεί το ρόλο του «θύτη», του «θύματος», του «παρατηρητή». Πώς νομίζετε ότι νιώθει ο καθένας;
3. Ποια είναι τα σημάδια και οι συνέπειες του σχολικού εκφοβισμού σε όσους έχουν εμπλακεί σε τέτοια περιστατικά;
4. Τι να κάνει το παιδί-θύμα; Πώς να αντιμετωπίσει τους εκφοβιστές, πώς να λέει «όχι», πώς να υπερασπίζεται τα δικαιώματά μου.
5. Πως αντιδρούν οι καθηγητές σας σε τέτοια περιστατικά; Τι οφείλετε να κάνετε εσείς όταν βρεθείτε παρατηρητές σε ένα περιστατικό σχολικού εκφοβισμού;

Το δεύτερο μέρος αποτελείται από έρευνα η οποία έγινε από τους μαθητές προκειμένου να καταγραφεί ο βαθμός ενημέρωσης των μαθητών και να διερευνηθεί η στάση τους σε θέματα σχετικά με

- το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού και τις μορφές του,
- τα αίτια που το προκαλούν
- και τις συνέπειες που έχει το φαινόμενο αυτό στη ζωή των εμπλεκόμενων ατόμων και

Το τρίτο μέρος περιλαμβάνει άλλες δράσεις που πραγματοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του προγράμματος.

Το Παράρτημα I περιέχει το ερωτηματολόγιο που χρησιμοποιήθηκε στην έρευνα και το Παράρτημα II περιλαμβάνει printscreens από το wiki. <http://gymkalantibullying.wikispaces.com> που δημιουργήθηκε για την καλύτερη οργάνωση και επικοινωνία της ομάδας. Σε αυτό έγιναν μέλη οι μαθητές και ανάρτησαν όλο το υλικό της εργασίας που εκπονήθηκε.

Ερευνητικό Ερώτημα

1.1 Τι είναι ο σχολικός εκφοβισμός;

Ο σχολικός εκφοβισμός χαρακτηρίζεται από την επαναλαμβανόμενη, απρόκλητη παρενόχληση, κάποιου παιδιού το οποίο δυσκολεύεται να υπερασπιστεί τον εαυτό του.

Στην πραγματικότητα, το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού δύσκολα μπορεί να οριστεί αφού εκδηλώνεται με διάφορες μορφές.

1.2 Με ποιες μορφές βίας μπορεί να εκδηλωθεί;

Ο εκφοβισμός μπορεί να πάρει διάφορες μορφές:

- **Σωματικός:** φυσικός τραυματισμός ή απειλή τραυματισμού προς κάποιον. Εκδηλώνεται με σπρωξίματα, σκουνητήματα, αγκωνιές, γροθιές και κλοτσιές, τρικλοποδιές, χτυπήματα με αντικείμενα, τοιπήματα και δαγκωνιές, περιορισμό του άλλου μέσω σωματικών πρακτικών.
- **Λεκτικός:** συστηματική χρησιμοποίηση υβριστικών εκφράσεων, φραστικών επιθέσεων, προσβολών και απειλών, αγενών σχολίων και ειρωνείας, χρήση παρατσουκλιών.
- **Εκφοβισμός με εκβιασμό:** εκούσια απόσπαση χρημάτων ή προσωπικών αντικειμένων, η οποία συνοδεύεται από απειλές ή και τον εξαναγκασμό σε αντικοινωνικές πράξεις.
- **Έμμεσος ή κοινωνικός:** προσπάθεια για κοινωνική απομόνωση ή αγνόηση ατόμου, για άσκηση επιρροής στην ομάδα των συνομηλίκων ώστε να αισθανθούν αντιπάθεια για κάποιο συγκεκριμένο συμμαθητή τους, διάδοση κακόβουλων φημών και ψευδών.
- **Ηλεκτρονικός:** αποστολή απειλητικού ή υβριστικού υλικού μέσω του ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, των υπηρεσιών MMS και SMS που παρέχουν τα κινητά τηλέφωνα και των διαδικτυακών τόπων κοινωνικής δικτύωσης, χρήση ή παραποίηση των προσωπικών δεδομένων κάποιου ατόμου, αποκλεισμός του από μια δικτυακή ομάδα, κλήσεις στο κινητό του από άγνωστο νούμερο.
- **Ρατσιστικός:** διάδοση αρνητικών σχολίων εξαιτίας της καταγωγής, της κοινωνικής τάξης, της οικονομικής κατάστασης, της διαφορετικότητας.

- **Σεξουαλικός:** υβριστικά σχόλια, σκίτσα και γκράφιτι με σεξουαλικό περιεχόμενο, ανήθικες χειρονομίες, ανεπιθύμητο άγγιγμα, μέχρι και σοβαρές σεξουαλικές επιθέσεις.

Τα τελευταία χρόνια στη βιβλιογραφία του bullying προστέθηκε και άλλη μια κατηγορία, αυτή του **Ηλεκτρονικού ή Διαδικτυακού Εκφοβισμού (cyber bullying)**. Ο όρος Cyber bullying, αποδόθηκε πρώτα από τον Bill Belsey και χρησιμοποιείται για να χαρακτηρίσει τις διάφορες μορφές ψυχολογικής κακοποίησης οι οποίες συνδέονται με το συμβατικό εκβιασμό, μέσω του διαδικτύου ή παρεμφερή τεχνολογία, με σκοπό τη σκόπιμη ζημιά ενός ατόμου ή μιας ομάδας. Ο διαδικτυακός εκφοβισμός μπορεί να περιλαμβάνει τις ακόλουθες πράξεις:

- Διακωμώδηση – εξευτελισμό ενός προσώπου μέσω Internet.
- Συνεχή αποστολή μηνυμάτων άσεμνου περιεχομένου μέσω Internet.
- Αποστολή προσβλητικών και άσεμνου περιεχομένου μέσω των διάφορων διαδικτυακών εφαρμογών.
- Άσεμνο περιεχόμενο κατά τη διάρκεια συνομιλιών
- Εξευτελισμό παιδιού ή εφήβου, με τη δημιουργία ενός προφίλ ή blog το οποίο περιλαμβάνει σκόπιμα λανθασμένο και εξευτελιστικό περιεχόμενο.
- Αποστολή απειλών
- Δημοσιοποίηση προσωπικών βίντεο ή φωτογραφιών χωρίς τη συγκατάθεση του ατόμου.

Αυτό που διαχωρίζει τον σχολικό εκφοβισμό από το απλό πείραγμα, είναι η ένταση, η διάρκεια και η επανάληψη μιας κατάστασης και κυρίως η ανισορροπία δύναμης μεταξύ των εμπλεκόμενων μερών. Με άλλα λόγια, στον σχολικό εκφοβισμό το παιδί «θύτης», δηλαδή το παιδί που εκφοβίζει, υπερέχει σωματικά από το παιδί που εκφοβίζεται δηλαδή το παιδί «θύμα» ή αλλιώς το παιδί «στόχο» (target). Αντιθέτως, όταν για παράδειγμα δυο παιδιά της ίδιας ισχύος έχουν «πιαστεί στα χέρια», αυτό το περιστατικό δεν μπορεί να χαρακτηριστεί ως σχολικός εκφοβισμός. Επίσης, ο μαθητής που εκφοβίζεται μπορεί να είναι συχνά μικρότερης ηλικίας και δεν έχει προκαλέσει τον μαθητή-θύτη.

Ερευνητικό Ερώτημα

2.1 Γιατί νομίζετε ότι συμβαίνει ο εκφοβισμός?

Πολλοί νομίζουν ότι εκφοβισμός συμβαίνει μόνο όταν ο θύτης επιτεθεί με σωματική βία στο θύμα. Αυτό δεν ισχύει πάντα, αφού τις περισσότερες φορές οι θύτες προσπαθούν με έμμεσους τρόπους να προκαλέσουν πόνο, άγχος και στενοχώρια στα θύματά τους, κατά την μάταιη προσπάθειά τους να δείξουν υπεροχή και ανωτερότητα.

2.2 Πότε κάποιος υιοθετεί το ρόλο του «θύτη», του «θύματος», του «παρατηρητή». Πώς νομίζετε ότι νιώθει ο καθένας;

Η επιστημονική έρευνα γύρω από τον εκφοβισμό δείχνει ότι σε μακροπρόθεσμο ψυχοσωματικό κίνδυνο δεν βρίσκονται μόνο τα παιδιά που υφίστανται τον εκφοβισμό, αλλά και τα ίδια τα παιδιά που εκφοβίζουν άλλα παιδιά.

Έτσι τα παιδιά που κινδυνεύουν να εκφοβίσουν άλλα παιδιά και να υιοθετήσουν το ρόλο του θύτη μπορεί να...

- Είναι παιδιά που εκτίθενται στη βία από την οικογένειά τους και θεωρούν σωστό να επιβάλλεται η θέληση του ισχυρότερου και στις δικές τους σχέσεις με τους συμμαθητές τους
- Εκφοβίζονται από άλλα παιδιά ή ενήλικες, και να επαναλαμβάνουν τη συμπεριφορά σε βάρος άλλων ώστε να επανακτήσουν την αυτοπεποίθησή τους
- Χαρακτηρίζονται από υψηλή δημοφιλία και να έχουν αναπτύξει δεξιότητες «ανάγνωσης» των ανίσχυρων παιδιών που εκφοβίζουν
- Νιώθουν τους γονείς τους απόμακρους ή αδιάφορους
- Προέρχονται από οικογένειες που τα μέλη τους δεν μπορούν να εκφράζονται ελεύθερα, που υπάρχει απολυταρχικός έλεγχος και λείπει η καλή επικοινωνία και η θετική επαφή με τον έξω κόσμο, με αποτέλεσμα να γίνονται ανασφαλή και επιθετικά στις σχέσεις τους με άλλα παιδιά, που τα βλέπουν ως απειλητικά
- Πηγαίνουν σε σχολεία που έχουν πάρα πολλούς μαθητές και λίγους εκπαιδευτικούς, με αποτέλεσμα ανεπαρκή επίβλεψη από τους εκπαιδευτικούς, απουσία εκπαιδευτικής σχέσης με τον κάθε μαθητή, και φτωχά μαθησιακά ερεθίσματα
- Πηγαίνουν σε σχολεία ανταγωνιστικά, με κλίμα ελεγκτικό και απρόσωπο, ή αυστηρά προσανατολισμένο στη μάθηση και στην τήρηση ορίων με άκαμπτο τρόπο
- Ανήκουν σε παρέες (ή είναι «αρχηγοί») που έχουν ως προϋπόθεση την άσκηση βίας και τη χρήση επιθετικών συμπεριφορών για την ένταξη σε

αυτές, και στρέφουν τα μέλη τους εναντίον κάποιου άλλου παιδιού ή ομάδας

- Περνούν πολύ χρόνο βλέποντας ταινίες και παίζοντας ηλεκτρονικά παιχνίδια με βίαιο περιεχόμενο. Ειδικά τα παιδιά που εκτίθενται και σε άλλους παράγοντες που προκαλούν άγχος, έχουν μεγαλύτερες πιθανότητες να αναπαράξουν την επιθετικότητα που βλέπουν
- Συχνά προέρχονται από οικογένειες που βρίσκονται σε οικονομική ανασφάλεια και εκφράζουν την αγωνία που βιώνουν στην οικογένεια με επιθετικότητα στο σχολείο

Τα παιδιά – θύματα που είναι σε κίνδυνο να εκφοβιστούν από άλλα παιδιά μπορεί να...

- Είναι παιδιά που δεν έχουν πολλούς φίλους, δεν είναι ιδιαίτερα δημοφιλή, είναι ήσυχα και μοναχικά
- Δυσκολεύονται στις κοινωνικές τους συνδιαλλαγές με τα συνομήλικά τους παιδιά
- Έχουν αγχώδη ιδιοσυγκρασία, χαμηλή αυτοεκτίμηση και δυσκολεύονται να προσαρμοστούν σε νέες συνθήκες
- Είναι παιδιά με σωματικές αναπηρίες, με προβλήματα ψυχικής υγείας ή με αναπτυξιακά προβλήματα
- Είναι παιδιά με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες, τα οποία δυσκολεύονται στα μαθήματα κι αυτό γίνεται αντιληπτό από τους συμμαθητές ως «μειονεξία», αδυναμία
- Είναι παιδιά που γίνονται αντιληπτά ως «διαφορετικά» από την πλειονότητα, ή παιδιά με ιδιοσυγκρασιακές ιδιαιτερότητες
- Προέρχονται από άλλες χώρες, ή να ανήκουν σε άλλη φυλή, ή να έχουν διαφορετικό θρήσκευμα
- Έχουν χρόνια έκθεση στη βία (συναισθηματική, ψυχολογική, σωματική κ.λπ.) και έχουν αναπτύξει αίσθηση αβοηθησίας, που δεν τα βοηθά στο να αναζητούν και να βρίσκουν στρατηγικές αντιμετώπισης
- Έχουν υπερπροστατευτικούς ή απόμακρους γονείς
- Πηγαίνουν σε σχολεία που έχουν πάρα πολλούς μαθητές και λίγους εκπαιδευτικούς, με αποτέλεσμα να λείπει η επαρκής επίβλεψη από τους εκπαιδευτικούς και η διαμόρφωση εκπαιδευτικής σχέσης με τον κάθε μαθητή, και τα εκπαιδευτικά ερεθίσματα που δίνονται να μην είναι αρκετά πλούσια
- Πηγαίνουν σε σχολεία ανταγωνιστικά, με κλίμα ελεγκτικό και απρόσωπο, ή αυστηρά προσανατολισμένο στη μάθηση και στην τήρηση ορίων με στερεοτυπικό τρόπο

Τα Παιδιά-παρατηρητές του εκφοβισμού

Ακόμα κι αν δεν υφίστανται τα ίδια τον εκφοβισμό, ή αν δεν εκφοβίζουν ενεργητικά άλλα παιδιά, τα παιδιά που γίνονται θεατές περιστατικών εκφοβισμού στο σχολείο επιβαρύνονται και αυτά, ψυχολογικά. Αρκετά από αυτά ενδέχεται να νιώθουν ανασφάλεια για τον εαυτό τους (δηλ. ότι μπορεί να είναι οι επόμενοι που θα εκφοβιστούν), ενοχές για το ότι δεν

προστάτευσαν κάποιον συμμαθητή/κάποια συμμαθήτρια, ή για το ότι ενίσχυσαν το παιδί που εκφόβισε κάποιο άλλο στο να το κάνει. Άλλα, ενδέχεται να βρίσκονται στην άλλη πλευρά του φάσματος, και να κινδυνεύουν να εκτεθούν στην επιρροή μιας παρέας παιδιών που εκφοβίζει άλλα παιδιά. Σε κάθε περίπτωση, δεδομένου ότι οι παρατηρητές του φαινομένου έχουν και τον πιο σημαντικό ρόλο στο σταμάτημά του, δεν πρέπει να αγνοούνται αλλά αντίθετα να ενεργοποιούνται, ώστε να προστατευθούν από τον εκφοβισμό

Ερευνητικό Ερώτημα

3.1 Ποια είναι τα σημάδια και οι συνέπειες του σχολικού εκφοβισμού σε όσους έχουν εμπλακεί σε τέτοια περιστατικά;

Τα σημάδια που εμφανίζει ένα παιδί που έχει εμπλακεί σε ένα περιστατικό βίας μπορεί να είναι:

- Το παιδί επιστρέφει σπίτι πεινασμένο, με σχισμένα ρούχα, κατεστραμμένα βιβλία, του λείπουν πράγματα, ζητά ή κλέβει χρήματα (για να τα δώσει στον θύτη-εκβιαστή), χάνει συνέχεια το κολατσιό του ή τα χρήματά του.
- Έχει ανεξήγητες μελανιές-χτυπήματα και δίνει απίθανες εξηγήσεις για αυτά.
- Το παιδί γίνεται ανεξήγητα επιθετικό στο σπίτι, παράλογο, προκαλεί φασαρίες, επιτίθεται σε άλλα παιδιά ή αδέρφια.
- Φοβάται να χρησιμοποιήσει το κινητό ή το email και τρομάζει όταν λαμβάνει μήνυμα στο κινητό.
- Φοβάται να περπατήσει μόνο στο σχολείο κι εκλιπαρεί να το πάνε σχολείο με το αμάξι.
- Δεν θέλει ούτε να χρησιμοποιήσει το λεωφορείο και αλλάζει διαδρομή πηγαίνοντας προς το σχολείο.
- Δε θέλει να πηγαίνει σχολείο, κάνει απουσίες/κοπάνες. Δείχνει ανήσυχος/χάνει την αυτό-πεποίθησή του.
- Αρχίζει να τραυλίζει. Σταματά να τρώει. Κλαίει πριν κοιμηθεί/έχει εφιάλτες. Απειλεί με αυτοκτονία. Πέφτει η σχολική του επίδοση.

Πολλά παιδιά εγκαταλείπουν το σχολείο και τραυματίζονται ψυχικά για όλη τους τη ζωή.

Ο σχολικός εκφοβισμός ΠΟΝΑΕΙ- δεν έχει πλάκα

Ερευνητικό Ερώτημα

4.1 Τι να κάνει το παιδί-θύμα; Πώς να αντιμετωπίσει τους εκφοβιστές, πώς να λέει «όχι», πώς να υπερασπίζεται τα δικαιώματά του.

Δεν φταις εσύ! Μην πιστεύεις αυτά που λένε. Πολλά αξιόλογα παιδιά πέφτουν θύματα των συμμαθητών τους και όταν μεγαλώνουν πετυχαίνουν στη ζωή τους. Κανένα από αυτά δεν έφταιγε. Η βία είναι ευθύνη του εκφοβιστή.

Μην απαντάς στις κοροϊδίες, μη στεναχωριέσαι για αυτά που λένε, **μη δίνεις καμιά σημασία**. Μπορείς απλώς να πεις «πίστευε ότι θέλεις» ή «άποψη σου» και να αγνοήσεις οποιαδήποτε άλλα κουβέντα.

Αν επιμένουν, κοίταξέ τους στα μάτια και πες τους καθαρά και σταθερά **ΣΤΑΜΑΤΑ** ή **ΠΑΡΑΤΑ ΜΕ ΗΣΥΧΟ** και **φύγε**.

Αν σου πήραν κάτι, επέμενε να **επαναλαμβάνεις** αυτό που θες να πεις (όπως ένας δίσκος που έχει κολλήσει) ανεξάρτητα από τις αντιδράσεις του άλλου. π.χ. «Δώσε μου το μολύβι μου πίσω». **Πες** αυτό που συνέβη στο δάσκαλό σου, στην οικογένειά σου, σε κάποιον άλλον ενήλικα που θα σε βοηθήσει. Δεν είναι ντροπή να το πεις και δεν είναι «κάρφωμα». Αν δε μιλάς, εξυπηρετείς τον εκφοβιστή. Να αναφέρεις ξεκάθαρα τι ακριβώς συνέβη, τότε, πού και από ποιους, προσπάθησε να κρατάς αποδείξεις.

Αν φοβάσαι μη σε χτυπήσουν, φρόντιζε να είσαι πάντα **με κάποιο φίλο**, είτε μέσα είτε έξω από το σχολείο.

Αν σε εκφοβίζει ολόκληρη παρέα, πιάσε **το πιο αδύναμο μέλος της** και πες του ότι αυτό δεν είναι σωστό και αν θα του άρεσε να του φέρονταν εκείνου έτσι. Έχεις το δικαίωμα να λες όχι, χωρίς να απολογείσαι και χωρίς να χαμογελάς. Έχεις το δικαίωμα να σου φέρονται με σεβασμό. Έχεις το δικαίωμα να κάνεις λάθη και να επανορθώνεις. Έχεις το δικαίωμα να αρνείσαι αυτό που σου ζητούν οι άλλοι, χωρίς να νιώθεις ένοχος ή εγωιστής. Έχεις το δικαίωμα να ζητάς αυτό που θες κι άλλος να σου αρνηθεί. Έχεις το δικαίωμα να λες «δεν ξέρω», να σε ακούν, να σε παίρνουν στα σοβαρά, να ρωτάς τις απορίες σου. Έχεις **το δικαίωμα να αλλάξεις σχολείο**-ζήτησε από τους γονείς σου να βρουν ένα σχολείο όπου νιώθεις ασφαλής.

Ερευνητικό Ερώτημα

5.1 Πως αντιδρούν οι καθηγητές σας σε τέτοια περιστατικά;

Δεδομένου ότι εκφοβισμός είναι πρόβλημα σχολικής πειθαρχίας, οι εκπαιδευτικοί έχουν ευθύνη για την ασφάλεια των παιδιών και τη δημιουργία πολιτισμένου κλίματος στο σχολείο. **Οι εκπαιδευτικοί μιλούν** στο παιδί που εκφοβίζεται ιδιαιτέρως καθώς και στα υπόλοιπα παιδιά ξεχωριστά για να μάθουν αν παρόμοια περιστατικά έχουν ξανασυμβεί και ακούν με προσοχή και σοβαρότητα αυτά που έχει να τους πει. Καταγράφεται το περιστατικό, δίνονται πληροφορίες για το πού και πότε συνέβη το περιστατικό, για το ποιο συμμετείχαν, ποιο παρατηρούσαν, τι μορφή εκφοβισμού ασκήθηκε, περιγράφοντας το τι ακριβώς έγινε. Διαβεβαιώνουν το παιδί ότι θα ανταποκριθούν άμεσα για να το προστατεύσουν και ότι είναι διαθέσιμοι να παράσχουν κάθε δυνατή βοήθεια. Ζητάνε από το παιδί, να τους κρατά ενήμερο σχετικά με οποιαδήποτε εξέλιξη. Συζητούν με τους γονείς του παιδιού, εκφράζουν τις ανησυχίες τους και δείχνουν ότι είναι αποφασισμένοι να αναλάβουν δράση. Υποστηρίζουν το παιδί που εκφοβίζεται σε συνεργασία με τον Διευθυντή το Σχολείου. Μιλούν στο παιδί-θύτη ιδιαιτέρως για τη συμπεριφορά του, τις συνέπειες και τις κυρώσεις που θα έχει αν συνεχίσει χωρίς σωματική τιμωρία, ταπεινώσεις κι εξευτελισμούς. Ενημερώνουν τους γονείς του θύτη και προσπαθούν να σπάσουν την **κλίκα** των εκφοβιστών, αν έχει δημιουργηθεί κάτι τέτοιο. Παρακολουθούν την **πορεία** των πραγμάτων, μήπως μετά από λίγο καιρό συμβαίνουν πάλι τα ίδια. **Επιτηρούν** για περιστατικά εκφοβισμού στα διαλείμματα, στις αυλές, στις εκδρομές. Είναι **συνεπείς και δίκαιοι** στις παραβάσεις κανόνων συμπεριφοράς. Η πρόληψη της βίας και η αρμονική συνύπαρξη είναι στην καρδιά των στόχων τους.

5.2 Τι οφείλετε να κάνετε εσείς όταν βρεθείτε παρατηρητές σε ένα περιστατικό σχολικού εκφοβισμού;

Όταν κάποιος συμμαθητής μας πέφτει θύμα σχολικού εκφοβισμού εμείς οφείλουμε να επεμβούμε και όχι να είμαστε απλοί παρατηρητές. Πιο συγκεκριμένα

- Προσδιορίστε ποιοι συμμαθητές σας ήταν παρόντες στο περιστατικό εκφοβισμού
- Ξεκαθαρίστε αν συμμετείχαν ως ουδέτεροι παρατηρητές ή αν ενθάρρυναν το παιδί που εκφοβίζει

- Συζητήστε μαζί τους για το ποια θα ήταν η κατάλληλη συμπεριφορά σε μια τέτοια περίπτωση (π.χ. να μιλήσουν σε κάποιον ενήλικα για να βοηθήσει) και για το ποιες ευθύνες έχουν όταν παρατηρούν να συμβαίνει περιστατικό εκφοβισμού
- Συζητήστε σχετικά με το τι θα μπορούσαν να είχαν κάνει για να αποφευχθεί ο εκφοβισμός και να εξασφαλίσουν ένα ασφαλές περιβάλλον τόσο για τους ίδιους όσο και για τους συμμαθητές τους
- Μαζί με φίλος μίλησε στο παιδί που εκφοβίζεται και πείτε του ότι πρέπει να σταματήσει.
- Μην ενθαρρύνετε τον εκφοβιστή ζητωκραυγάζοντας ή διασκεδάζοντας με αυτά που κάνει.
- Γίνετε φίλοι με το θύμα και προσπαθήστε να του δείξετε ότι τον υποστηρίζετε
- Μην αδιαφορείτε γιατί έτσι υποστηρίζετε το θύτη.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να ενημερώσουμε τους δασκάλους του παιδιού που έχει δεχτεί κάποιο είδος βίας.

Έρευνα

Στόχοι έρευνας

Να καταγραφεί ο βαθμός ενημέρωσης των μαθητών και να διερευνηθεί η στάση τους σε θέματα σχετικά με

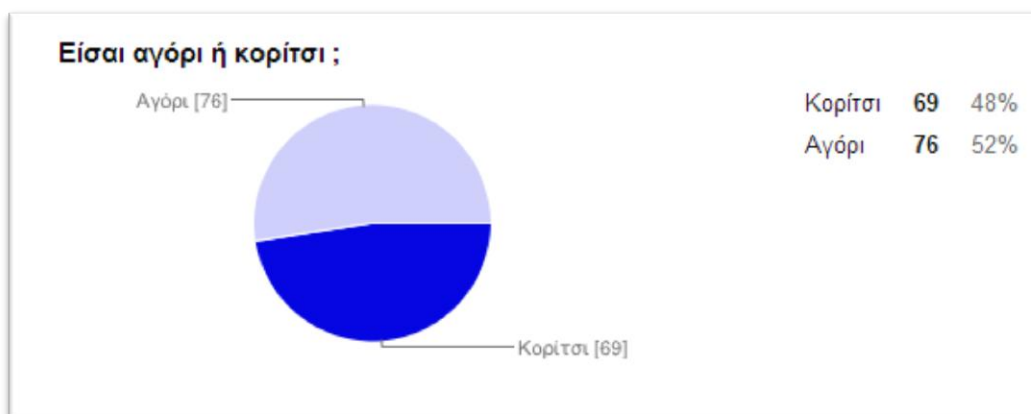
- το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού και τις μορφές του,
- τα αίτια που το προκαλούν
- και τις συνέπειες που έχει το φαινόμενο αυτό στη ζωή των εμπλεκόμενων ατόμων.

Ερευνητική μέθοδος

Ακολουθήθηκε η ποσοτική μέθοδος έρευνας. Για το σκοπό αυτό συντάχθηκε ερωτηματολόγιο το οποίο αναρτήθηκε στην ιστοσελίδα του σχολείου και συμπληρώθηκε online από τους μαθητές όλου του σχολείου. Το ερωτηματολόγιο ήταν ανώνυμο και στην έρευνα συμμετείχαν 145 μαθητές της Α', Β' και Γ' τάξης.

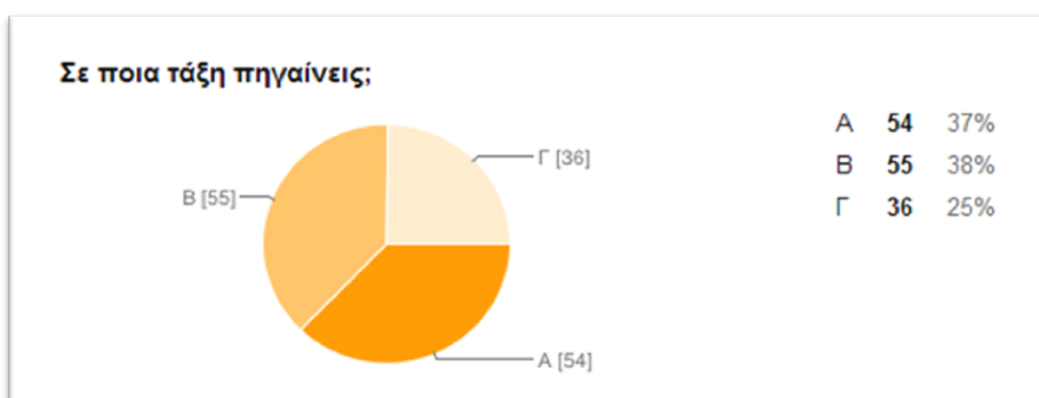
Η έρευνα διεξήχθη τον Μάρτιο του 2014 και για τη σύνταξη του ερωτηματολογίου χρησιμοποιήθηκε τεχνολογία WEB2. Ειδικότερα, συντάχτηκε συνεργατικά από τους μαθητές ερωτηματολόγιο στο titanpad και στη συνέχεια κάνοντας χρήση των googledocs δημιουργήθηκε online ερωτηματολόγιο. Αξιοποιώντας τις δυνατότητες των googledocs συλλέχθηκαν τα δεδομένα σε αρχείο Microsoft Excel και αναπαραστάθηκαν με γραφικό τρόπο τα αποτελέσματα.

Αποτελέσματα έρευνας

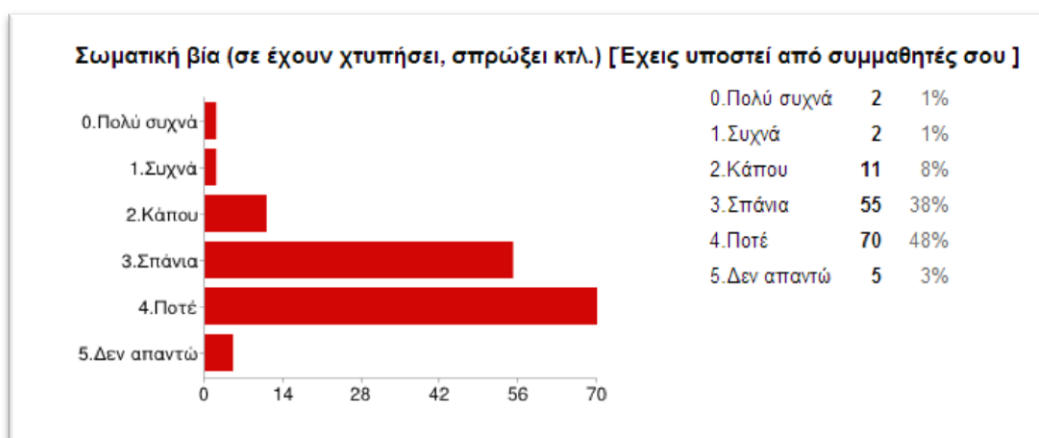
Διάγραμμα 1

Στην έρευνα μας η αναλογία αγοριών κοριτσιών ήταν σχεδόν ισόποση.

Διάγραμμα 2

Συμμετείχαν μαθητές και από τις τρεις τάξεις.

Διάγραμμα 3

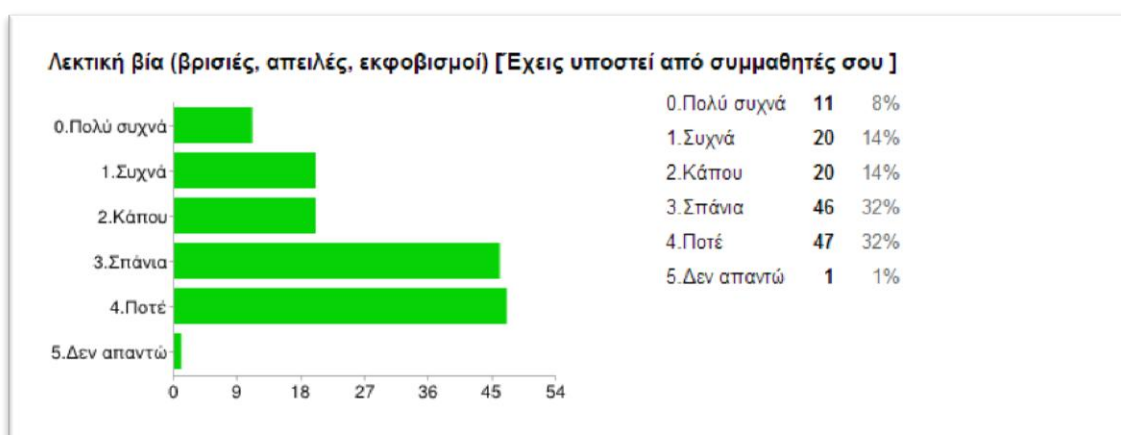
Οι μισοί περίπου 48% ερωτηθέντες δήλωσαν ότι δεν έχουν υποστεί ποτέ σωματική βία και ένα 38% πως έχει υποστεί σπάνια κάποιους είδους

σωματική βία. Ωστόσο, υπάρχουν και ελάχιστοι που έχουν δηλώσει ότι δέχονται πιο συχνά σωματική βία.

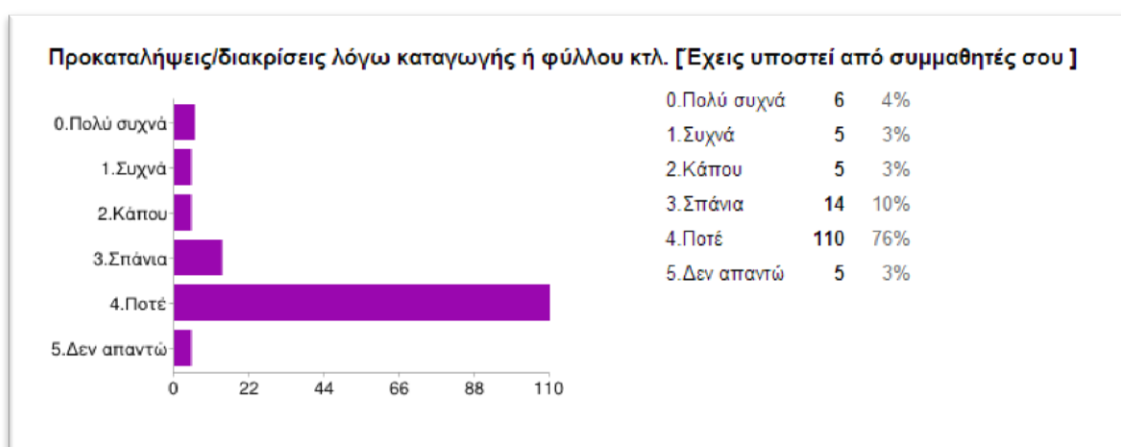
Διάγραμμα 4

Η συντριπτική πλειοψηφία δεν έχει δεχτεί κάποιου είδους σεξουαλικής παρενόχλησης.

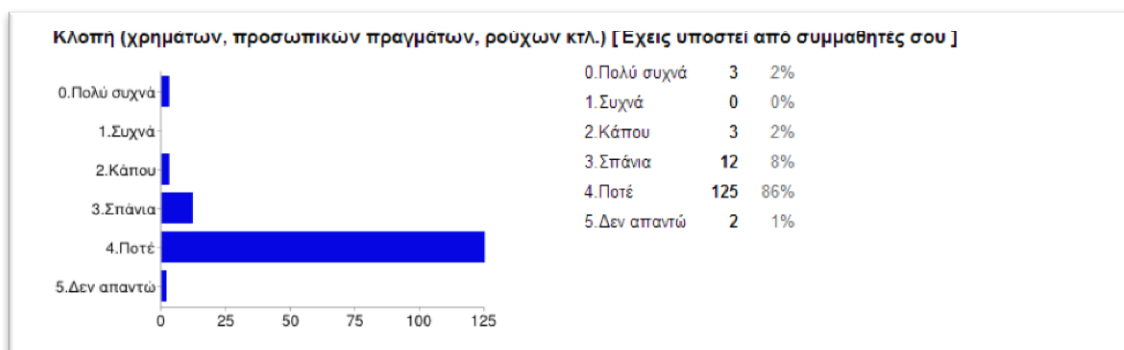
Διάγραμμα 5

Απεναντίας, η λεκτική βία συγκεντρώνει μεγαλύτερα ποσοστά.

Διάγραμμα 6

Όσον αφορά τις προκαταλήψεις/διακρίσεις λόγω καταγωγής ή φύλλου κτλ δε φαίνεται να υπάρχει έντονη δυσaréσκεια πλην κάποιων ελαχίστων περιπτώσεων που ωστόσο δεν θα έπρεπε να υπάρχουν.

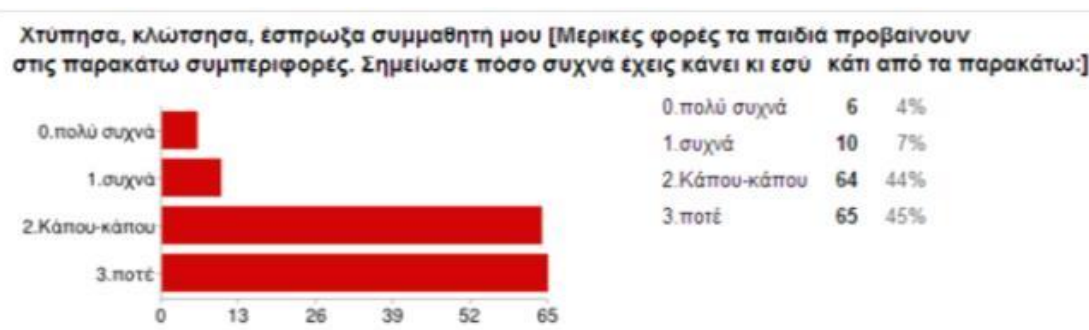
Διάγραμμα 7

Η έρευνα έδειξε ότι η πλειοψηφία δεν αντιμετωπίζει θέματα κλοπής προσωπικών αντικειμένων.

Διάγραμμα 8

Αν και η πλειοψηφία δεν έχει δεχτεί ηλεκτρονική παρενόχληση κάποια μικρά ποσοστά δηλώνουν ότι κάποιοι μαθητές έχουν δεχτεί τέτοιους είδους βία.

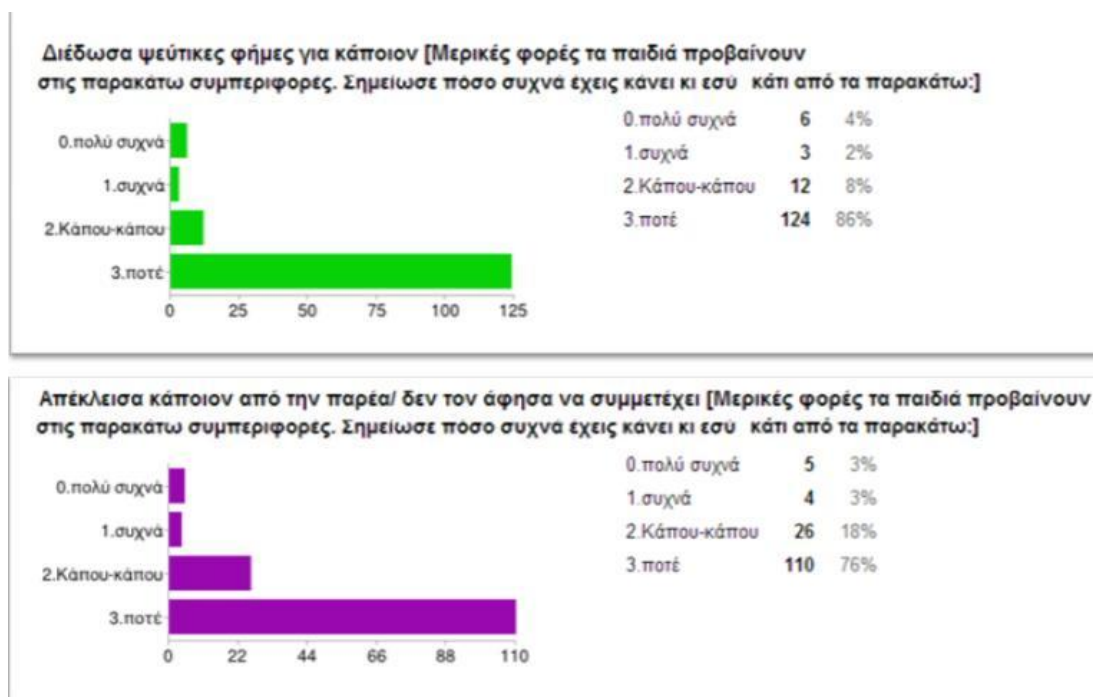

Διάγραμμα 9

Διάγραμμα 10

Με ειλικρίνεια κάποιοι μαθητές απάντησαν ότι έχουν χτυπήσει ή σπρώξει, βρῖσει ή απειλήσει συμμαθητή τους.

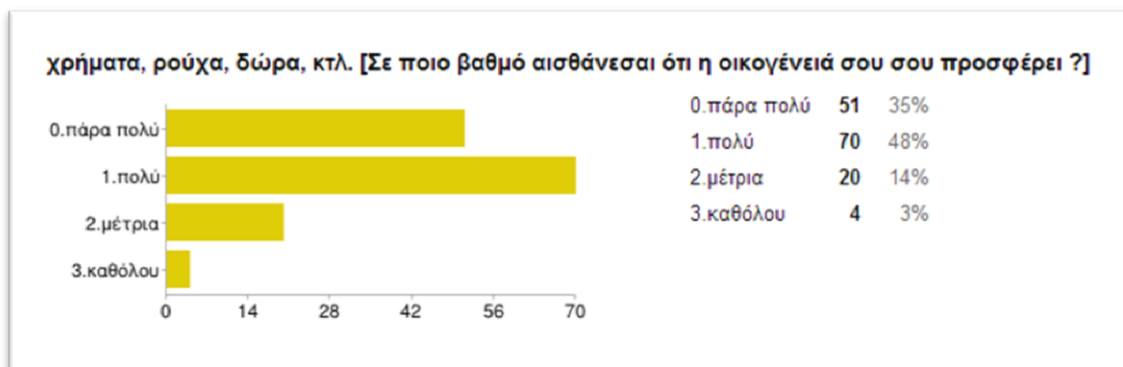
Διάγραμμα 11

Αν και η πλειοψηφία δεν έχει διαδώσει ψεύτικες φήμες για κάποιον και ούτε έχει αποκλείσει κάποιον από την παρέα, οι μειοψηφία που αναφέρει ότι το έχει κάνει καθιστά επιτακτική την ανάγκη να κάνουμε ΚΑΤΙ.

Διάγραμμα 12

Η πλειοψηφία αναφέρει ότι όταν κάνουν πράξεις όπως οι προηγούμενες έχουν αισθήματα ενοχής 47% και νιώθουν δυσφορία 27% με τον εαυτό τους. Ωστόσο, υπάρχουν και κάποιου που δηλώνουν ότι νιώθουν χαρά που εκτονώθηκαν 9% και ικανοποίηση 8% που εκδικήθηκαν.

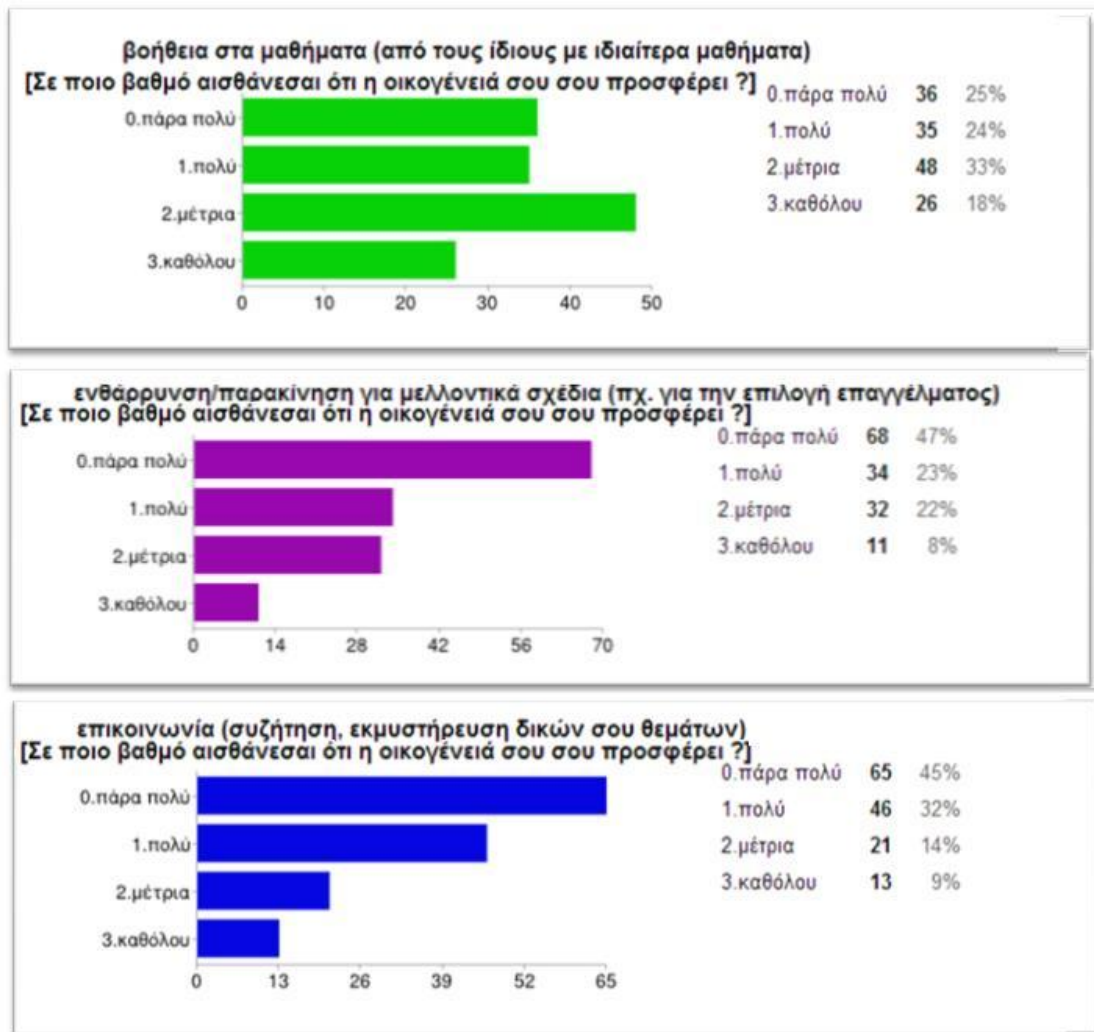

Διάγραμμα 13

Διάγραμμα 14

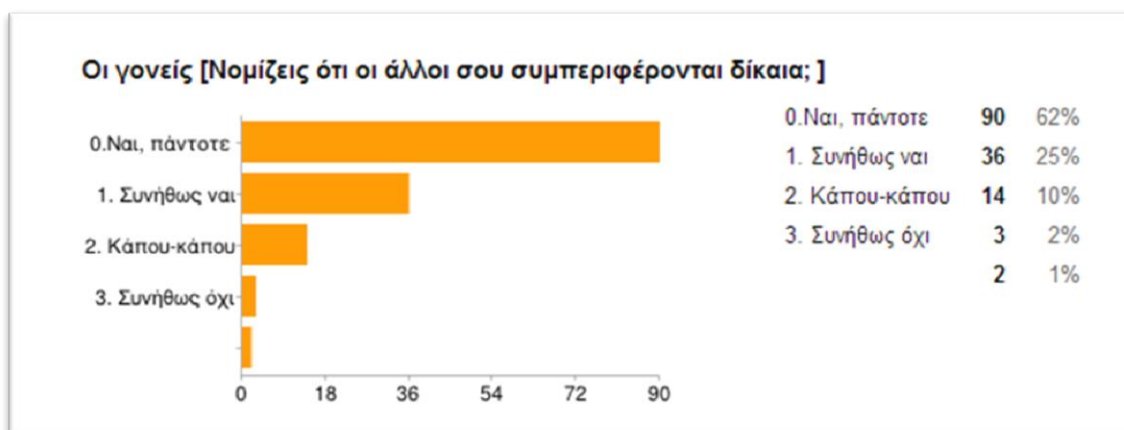
Η πλειοψηφία δήλωσε ότι αισθάνεται ικανοποιημένη σε μεγάλο βαθμό από τα υλικά αγαθά και την αγάπη, στοργή και φροντίδα που του παρέχεται από την οικογένειά του. Προβληματίζει το γεγονός ότι κάποιου δεν αισθάνονται έτσι.

Διάγραμμα 15

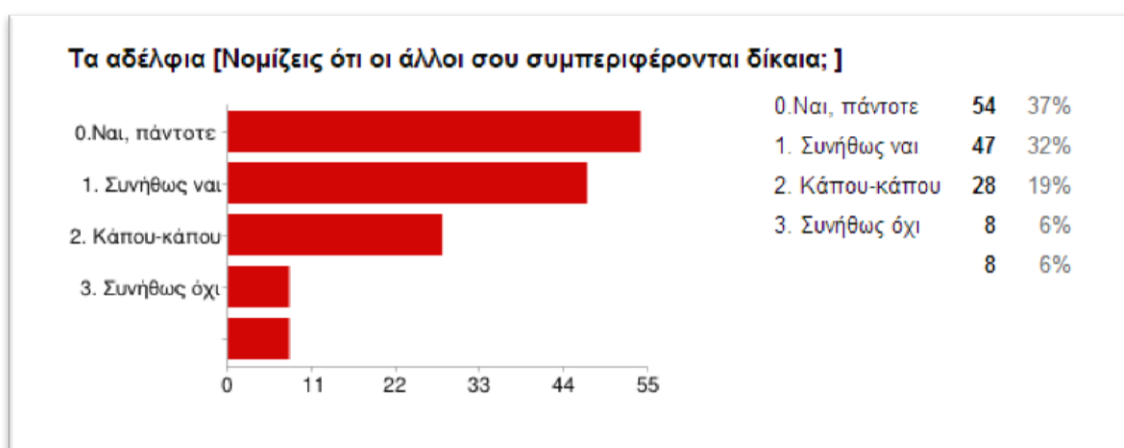
Όσον αφορά τη βοήθεια που τους παρέχεται στα μαθήματα, οι μισοί περίπου (25% + 24%) αισθάνεται πάρα πολύ ή πολύ ικανοποιημένο, ένα 22% μέτρια και ένα 8% καθόλου.

Από την άλλη η έρευνα έδειξε οι μισοί περίπου δέχονται ενθάρρυνση/παρακίνηση για τα μελλοντικά τους σχέδια και ότι επικοινωνούν και εκμυστηρεύονται προσωπικά τους θέματα.

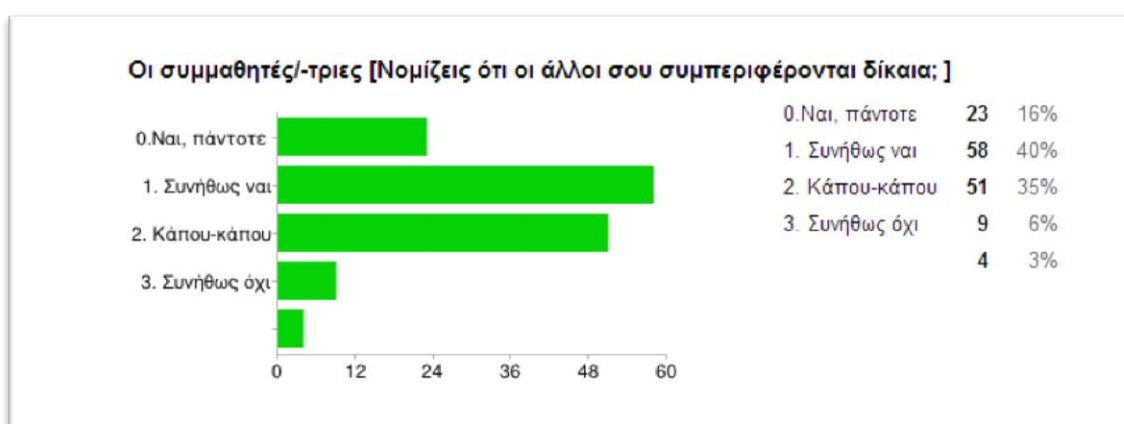
Διάγραμμα 16

Περισσότεροι από τους μισούς 62% δήλωσαν ότι οι γονείς τους συμπεριφέρονται δίκαια πάντοτε.

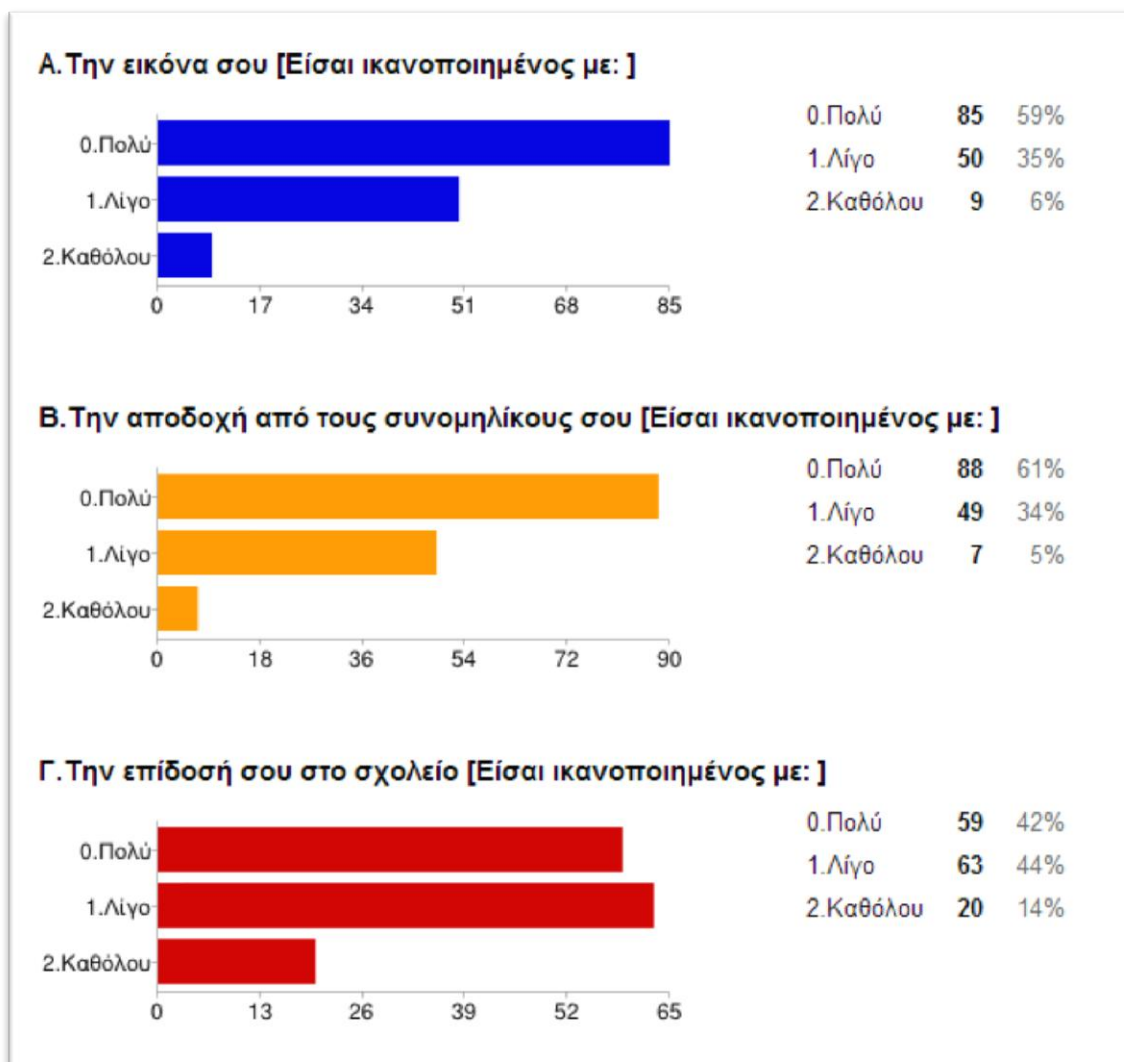
Διάγραμμα 17

Η έρευνα έδειξε ότι το ένα τρίτο νομίζει ότι πάντοτε τα αδέρφια τους συμπεριφέρονται δίκαια.

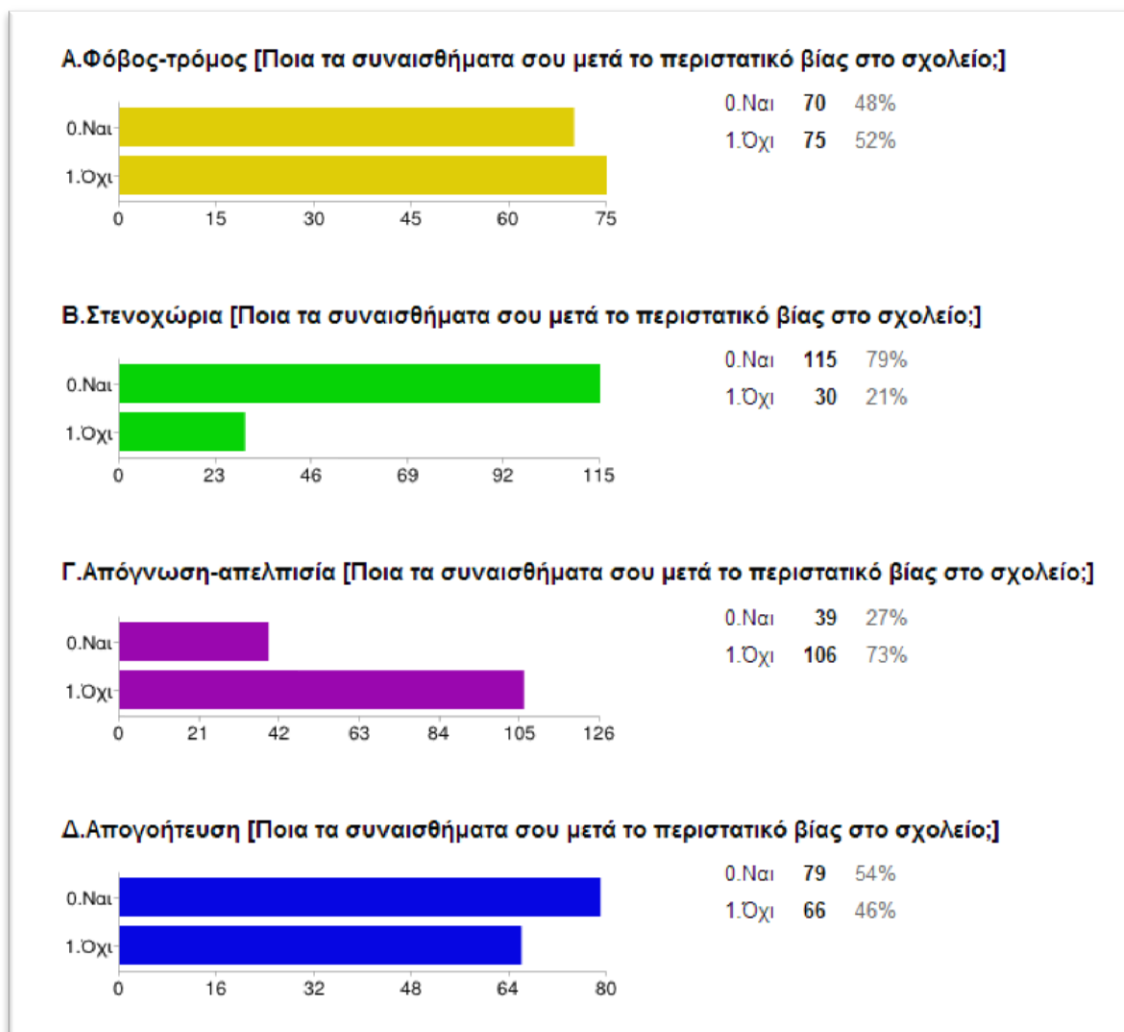
Διάγραμμα 18

Οι μαθητές δήλωσαν ότι το 16% τους συμπεριφέρονται δίκαια οι συμμαθητές τους, ένα 40% συνήθως, υπάρχει ένα 35 % κάπου-κάπου και ένα 3% που δηλώνει ποτέ.

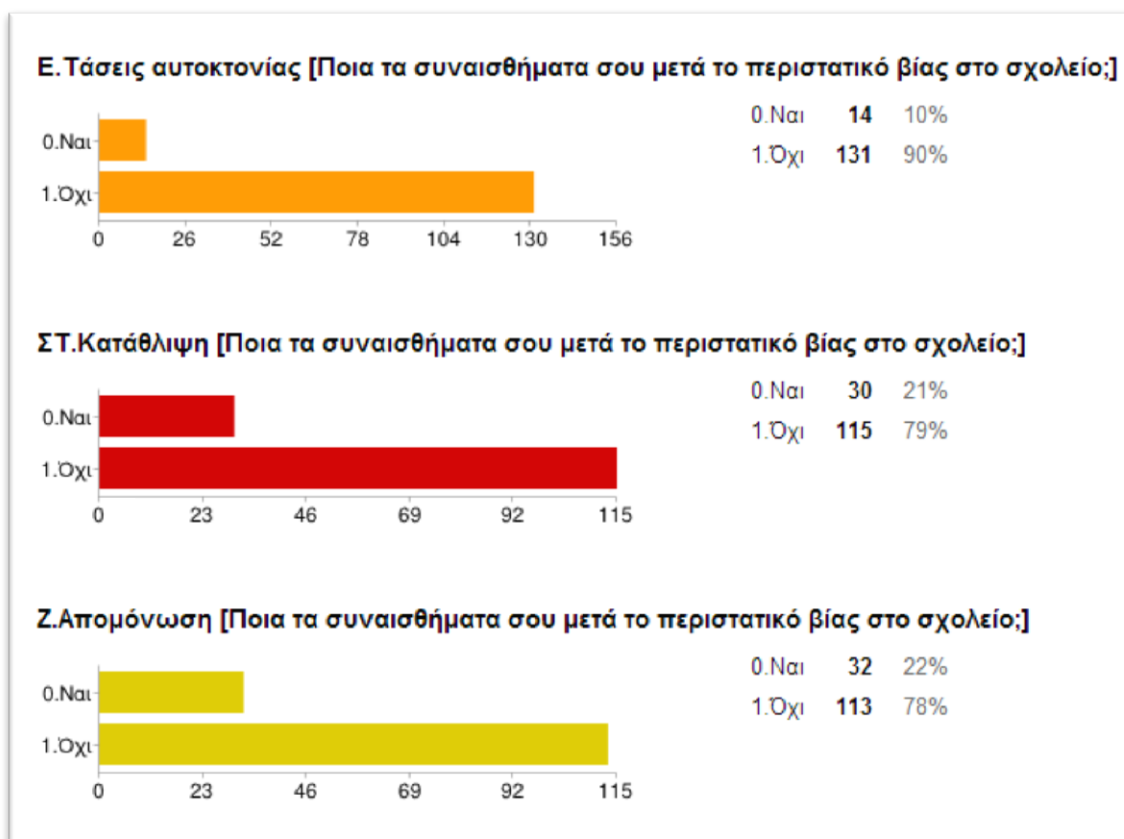
Διάγραμμα 19

Οι μισοί και παραπάνω είναι ικανοποιημένοι με την εικόνα του εαυτού τους (59%) και την αποδοχή από τους συμμαθητικούς τους (61%). Τα ποσοστά μικραίνουν όσον αφορά την απόδοση τους στο σχολείο αφού δηλώνουν ότι 42% είναι πολύ ικανοποιημένοι, 44% λίγο και 14% καθόλου.

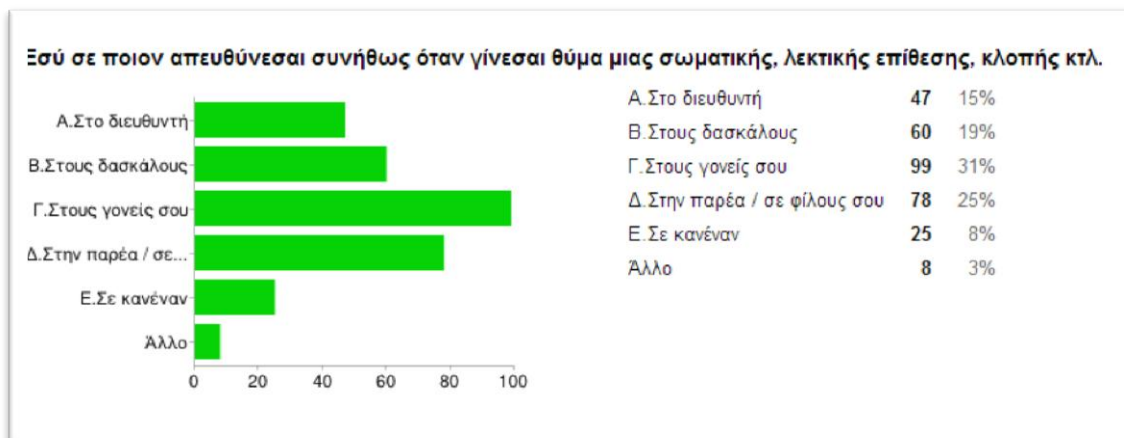

Διάγραμμα 20

Το επικρατέστερο συναίσθημα φαίνεται να είναι η στεναχώρια 79%, και ακολουθεί η απογοήτευση 54% και ο φόβος-τρόμος 48%.

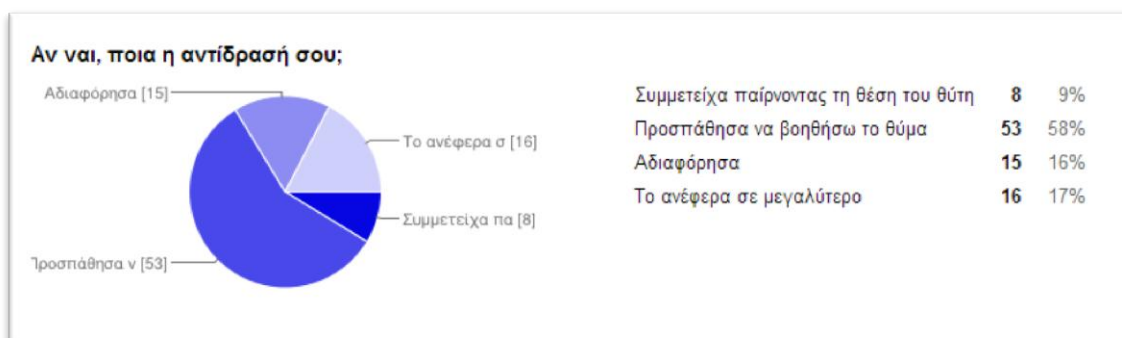
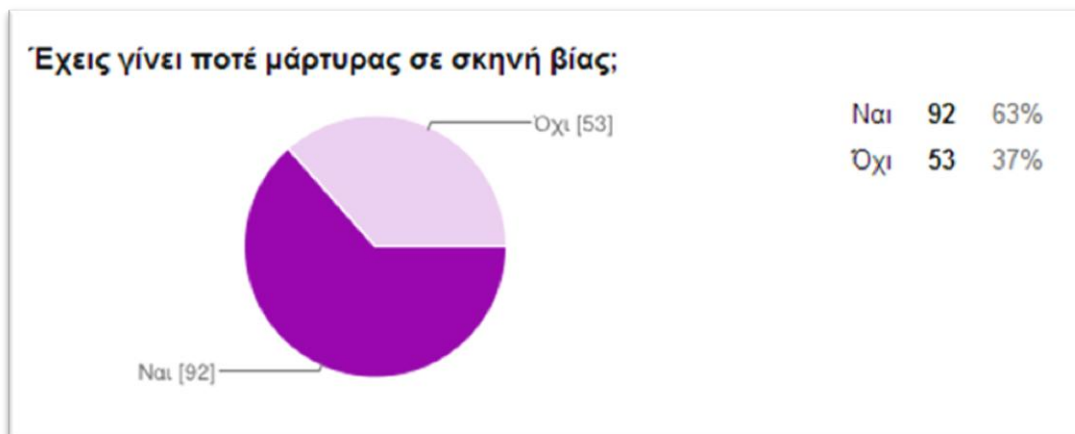

Διάγραμμα 21

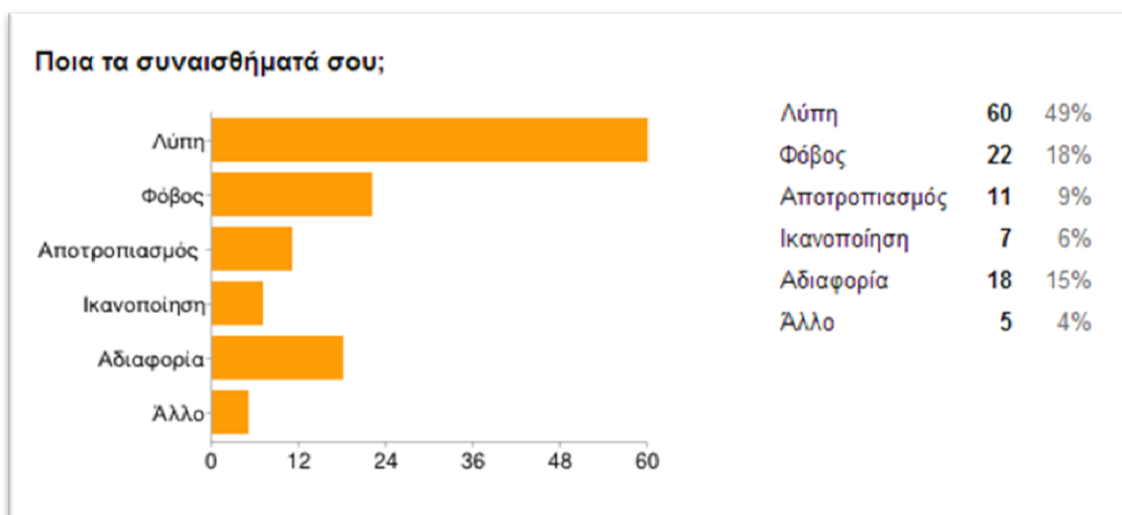

Διάγραμμα 22

Όταν γίνουν θύμα κάποιας μορφής βίας συνήθως απευθύνονται στους γονείς 31%, στην παρέα 25%, στους δασκάλους 19%.

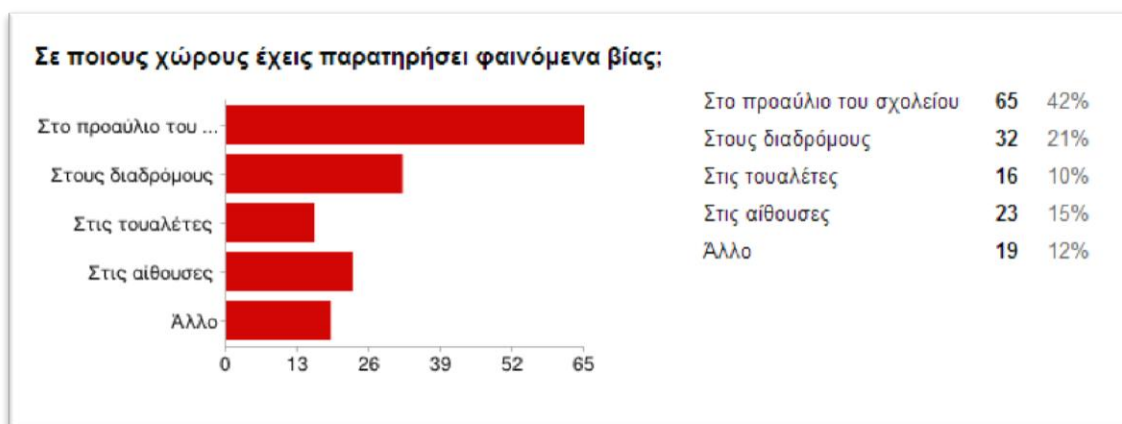

Διάγραμμα 23

Διάγραμμα 24

Περισσότεροι από τους μισούς 63% έχουν γίνει μάρτυρες σε σκηνή βίας και η άμεση αντίδραση τους ήταν να βοηθήσουν το θύμα 58% αφού αισθάνονταν λύπη 49%.

Διάγραμμα 25

Τα φαινόμενα βίας παρατηρούνται κυρίως στο προαύλιο του σχολείου 42%, στους διαδρόμους 21%, στις αίθουσες 15%, στις τουαλέτες 10%.

Συμπεράσματα Έρευνας

Η έρευνα έδειξε ότι ενώ η πλειοψηφία των μαθητών δεν έχει δεχτεί σωματική, ρατσιστική, ηλεκτρονική, σεξουαλική βία δε φαίνεται να συμβαίνει το ίδιο και με τη λεκτική βία.

Με ειλικρίνεια κάποιοι λίγοι μαθητές απάντησαν ότι κάποιες φορές έχουν χτυπήσει ή σπρώξει, βρίσει ή απειλήσει συμμαθητή, διαδώσει ψεύτικες φήμες για κάποιον ή αποκλείσει κάποιον από την παρέα τους.

Έχουν παραδεχτεί ότι όταν κάνουν πράξεις όπως οι προηγούμενες έχουν αισθήματα ενοχής και νιώθουν δυσφορία με τον εαυτό τους.

Η πλειοψηφία αισθάνεται ικανοποιημένοι σε μεγάλο βαθμό από τα υλικά αγαθά και την αγάπη, στοργή και φροντίδα που τους παρέχει η οικογένειά τους. Ωστόσο, υπάρχουν και κάποιοι που προσδοκούν περισσότερα στα παραπάνω αλλά και στον τομέα της επικοινωνίας και της ενθάρρυνσης/παρακίνησης των σχεδίων τους.

Λίγοι είναι αυτοί που παραδέχτηκαν ότι οι συμμαθητές τους, τους συμπεριφέρονται δίκαια πάντοτε.

Αρκετοί είναι ικανοποιημένοι με την εικόνα του εαυτού τους και την αποδοχή από τους συνομήλικους τους, όχι όμως και με την σχολική τους επίδοση.

Με ειλικρίνεια έχουν παραδεχτεί ότι το επικρατέστερο συναίσθημα φαίνεται να είναι η στεναχώρια, και ακολουθεί η απογοήτευση και ο φόβος-τρόμος μετά από κάποιο περιστατικό βίας.

Περισσότεροι από τους μισούς έχουν γίνει μάρτυρες σε σκηνή βίας και η άμεση αντίδραση τους ήταν να βοηθήσουν το θύμα αφού αισθάνονταν λύπη.

Τα φαινόμενα βίας παρατηρούνται κυρίως στο προαύλιο του σχολείου, στους διαδρόμους, στις αίθουσες και στις τουαλέτες.

Τέλος, όταν γίνουν θύματα κάποιας μορφής βίας συνήθως απευθύνονται στους γονείς, στην παρέα και στους δασκάλους.

Προτάσεις

- Η πλειοψηφία των μαθητών δεν έχει δεχτεί σωματική, ρατσιστική, ηλεκτρονική, σεξουαλική βία αλλά δε φάνηκε να συμβαίνει το ίδιο και με τη λεκτική βία.
- Με ειλικρίνεια κάποιοι λίγοι απάντησαν ότι κάποιες φορές έχουν χτυπήσει ή σπρώξει, βρίσει ή απειλήσει συμμαθητή, διαδώσει ψεύτικες φήμες για κάποιον ή αποκλείσει κάποιον από την παρέα τους.
- Έχουν παραδεχτεί ότι όταν κάνουν πράξεις, όπως οι προηγούμενες έχουν αισθήματα ενοχής και νιώθουν δυσφορία με τον εαυτό τους.
- Λίγοι είναι αυτοί που παραδέχτηκαν ότι οι συμμαθητές τους, τους συμπεριφέρονται δίκαια πάντοτε.
- Αρκετοί είναι ικανοποιημένοι με την εικόνα του εαυτού τους και την αποδοχή από τους συνομήλικους τους, όχι όμως και με την σχολική τους επίδοση.
- Πολλοί έχουν γίνει μάρτυρες σε σκηνή βίας και η άμεση αντίδραση τους ήταν να βοηθήσουν το θύμα αφού αισθάνονταν λύπη.
- Τέλος, όταν γίνουν θύματα κάποιας μορφής βίας συνήθως απευθύνονται στους γονείς, στην παρέα και στους δασκάλους.

Άλλες δράσεις

Στα πλαίσια του προγράμματος οι μαθητές συμμετείχαν με το δικό τους ιδιαίτερο τρόπο στην ευαισθητοποίηση ολόκληρης της σχολικής κοινότητας στο θέμα του σχολικού εκφοβισμού ζωγραφίζοντας πόστερ, εναποθέτοντας ηλεκτρονικά posts πάνω σε ένα wall και συμμετέχοντας σε θεατρικό δρώμενο.

Παράρτημα Ι

Καλώς ήρθατε στο wiki μας!!!

Αυτό το wiki δημιουργήθηκε για να υποστηρίξει το μάθημα της Σχολικής και Κοινωνικής Ζωής στο οποίο συμμετέχουν οι μαθητές του Α2 του 3ου Γυμνασίου Εχεδωρού. Το θέμα μας είναι «**ΔΕ ΦΟΒΑΜΑΙ ...ΤΗΝ ΠΙΣΤΗ ΤΩΝ ΣΥΝΟΜΗΛΙΚΩΝ. ΜΠΟΡΩ ΝΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩ ΤΙΣ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΙΣ**» και στις σελίδες του wiki θα δείτε αρκετές από τις εργασίες των μαθητών.

Δεδομένου ότι όλοι οι μαθητές έχουν κάποια στιγμή εμπλακεί στη σχολική ζωή τους σε περιστατικά ενδοσχολικής βίας είτε σαν «θύματα» είτε σαν «θύτες» είτε σαν «παρατηρητές», μας προέκυψε η ανάγκη να αναζητήσουμε τα αίτια και να αναλύσουμε τις συνέπειες του φαινομένου. Επιπλέον, μελετώντας ένα τέτοιο θέμα δίνεται η δυνατότητα να εκφραστούν ελεύθερα μαρτυρίες μαθητών και ως εκ τούτου από τη μια να μετριάσει ο φόβος των «θυμάτων» και από την άλλη ο θυμός των «θύτων». Κατ' επέκταση αυτά τα φαινόμενα βίαιης, παρεκκλιούσας και γενικότερα αντισυμβατικής συμπεριφοράς καλό θα ήταν να εντοπιστούν και να απομνησθούν από τους ίδιους τους μαθητές.

Με την προσδοκία ότι η προσπάθειά μας θα έχει θετικό αντίκτυπο στη σχολική κοινότητα σας ευχόμαστε καλή περιήγηση στο wiki μας!

Παράρτημα II

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ ΤΗ ΒΙΑ

Το ερωτηματολόγιο αυτό βρίσκεται στη σελίδα της ΕΛΜΕ Ηλείας <http://elmeilei.wordpress.com/>

* Απαιτείται

Είσαι αγόρι ή κορίτσι ; *

Κορίτσι
 Αγόρι

Σε ποια τάξη πηγαίνεις; *

Α
 Β
 Γ

Έχεις υποστεί από συμμαθητές σου *

	0. Πολύ συχνά	1. Συχνά	2. Κάπου	3. Σπάνια	4. Ποτέ	5. Δεν απαντώ
Σωματική βία (σε έχουν χτυπήσει, σπρώξει κτλ.)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Σεξουαλική παρενόχληση (λεκτική ή σωματική)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Λεκτική βία (βρισιές, απειλές, εκφοβισμοί)	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Προκαταλήψεις/ διακρίσεις λόγω καταγωγής ή φύλλου κτλ.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Κλοπή (χρημάτων, προσωπικών πραγμάτων,	☐	☐	☐	☐	☐	☐

...ρούων κτλ.)
Ηλεκτρονική παρενόχληση ή εκφοβισμό μέσω internet ή κινητού τηλεφώνου

Μερικές φορές τα παιδιά προβαίνουν στις παρακάτω συμπεριφορές. Σημείωσε πόσο συχνά έχεις κάνει κι εσύ κάτι από τα παρακάτω: *

	0. πολύ συχνά	1. συχνά	2. Κάπου-κάπου	3. ποτέ
Χτύπησα, κλώτσησα, έσπρωξα συμμαθητή μου	☐	☐	☐	☐
Έβρισα, απείλησα, κορόιδεψα συμμαθητή μου	☐	☐	☐	☐
Διέδωσα ψεύτικες φήμες για κάποιον	☐	☐	☐	☐
Απέκλεισα κάποιον από την παρέα/ δεν τον άφησα να συμμετέχει	☐	☐	☐	☐
Παρενόχλησα σεξουαλικά συμμαθητή/ συμμαθητριά μου	☐	☐	☐	☐

Πώς νιώθεις όταν κάνεις πράξεις όπως αυτές που περιγράφονται πιο πάνω; *

(Μπορείς να σημειώσεις περισσότερες από μία απαντήσεις).

Α. Νιώθω δυσφορία με τον εαυτό μου
 Β. Νιώθω ικανοποίηση που εκδικήθηκα
 Γ. Νιώθω χαρά γιατί εκτονώθηκα
 Δ. Έχω συνείδημα ενοχής

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ Τ... Gmail

https://docs.google.com/forms/d/1G7iK9wopb282EHG7Onno-xjcrKzeggo1r92b5NSrLXQ/viewform

Άλλο:

Σε ποιο βαθμό αισθάνεσαι ότι η οικογένειά σου σου προσφέρει ? *

	0.πέρα πολύ	1.πολύ	2.μέτρια	3.καθόλου
αγάπη, φροντίδα, στοργή κτλ.	☐	☐	☐	☐
χρήματα, ρούχα, δώρα, κτλ.	☐	☐	☐	☐
βοήθεια στα μαθήματα (από τους γονείς με ιδιαίτερα μαθήματα)	☐	☐	☐	☐
ενθάρρυνση/ παρακίνηση για μελλοντικά σχέδια (πχ για την επιλογή επαγγέλματος)	☐	☐	☐	☐
επικοινωνία (αυξήτηση, εκμυστέρευση δικών σου θεμάτων)	☐	☐	☐	☐

Νομίζεις ότι οι άλλοι σου συμπεριφέρονται δίκαια; *

	0.Ναι, πάντοτε	1. Συνήθως ναι	2. Κάπου-κάπου	3. Συνήθως όχι
Οι γονείς	☐	☐	☐	☐
Τα αδέρφια	☐	☐	☐	☐
Οι δάσκαλοι	☐	☐	☐	☐
Οι συμμαθητές/-τριες	☐	☐	☐	☐
Οι άνθρωποι γενικά γύρω σου	☐	☐	☐	☐

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ... αλλαγμένο.pptx - M... EN < 89 > 12:48 πμ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ Τ... Gmail

https://docs.google.com/forms/d/1G7iK9wopb282EHG7Onno-xjcrKzeggo1r92b5NSrLXQ/viewform

Είσαι ικανοποιημένος με:

	0.Πολύ	1.Λίγο	2.Καθόλου
A.Την εικόνα σου	☐	☐	☐
B.Την αποδοχή από τους συμμαθητές σου	☐	☐	☐
Γ.Την επίδοσή σου στο σχολείο	☐	☐	☐

Ποια τα συναισθήματα σου μετά το περιστατικό βίας στο σχολείο; *

	0.Ναι	1.Όχι
A.Φόβος-τρόμος	☐	☐
B.Στενοχώρια	☐	☐
Γ.Απόγνωση-απελπισία	☐	☐
Δ.Απογοήτευση	☐	☐
Ε.Τάσεις αυτοκτονίας	☐	☐
ΣΤ.Κατάθλιψη	☐	☐
Ζ.Απομόνωση	☐	☐

Εσύ σε ποιον απευθύνεσαι συνήθως όταν γίνεται θύμα μιας σωματικής, λεκτικής επίθεσης, κλοπής κτλ. *
(σημειώστε το πολύ 3 απαντήσεις)

Α. Στο διευθυντή

Β. Στους δασκάλους

Γ. Στους γονείς σου

Δ. Στην παρέα / σε φίλους σου

Ε. Σε κανέναν

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ... αλλαγμένο.pptx - M... EN < 89 > 12:48 πμ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ Τ... Gmail

https://docs.google.com/forms/d/1G7iK9wopb282EHG7Onno-xjcrKzeggo1r92b5NSrLXQ/viewform

Ποια τα συναισθήματα σου μετά το περιστατικό βίας στο σχολείο; *

	0.Ναι	1.Όχι
A.Φόβος-τρόμος	☐	☐
B.Στενοχώρια	☐	☐
Γ.Απόγνωση-απελπισία	☐	☐
Δ.Απογοήτευση	☐	☐
Ε.Τάσεις αυτοκτονίας	☐	☐
ΣΤ.Κατάθλιψη	☐	☐
Ζ.Απομόνωση	☐	☐

Εσύ σε ποιον απευθύνεσαι συνήθως όταν γίνεσαι θύμα μιας σωματικής, λεκτικής επίθεσης, κλοπής κτλ. *
(σημειώστε το πολύ 3 απαντήσεις)

Α. Στο διευθυντή

Β. Στους δασκάλους

Γ. Στους γονείς σου

Δ. Στην παρέα / σε φίλους σου

Ε. Σε κανέναν

Άλλο:

Έχεις γίνει ποτέ μάρτυρας σε σκηνή βίας; *

Ολοκληρώθηκε το 50%

Με την υποστήριξη της Google Drive. Αυτό το περιεχόμενο δεν έχει δημιουργηθεί και δεν έχει εγκριθεί από την Google. [Αναφορά κακής χρήσης](#) - [Όροι Παράδοσης Υπηρεσιών](#) - [Πρόσθετο όροι](#)

www.google.com/accounts/TOS

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ Τ... Gmail

12:49 πμ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ Τ... Gmail

https://docs.google.com/forms/d/1G7iK9wopb282EHG7Onno-xjcrKzeggo1r92b5NSrLXQ/formResponse

*** Απαιτείται**

Αν ναι, ποια η αντίδρασή σου; *

Συμμετείχα παίρνοντας τη θέση του θύτη

Προσπάθησα να βοηθήσω το θύμα

Αδιαφόρησα

Το ανέφερα σε μεγαλύτερο

Ποια τα συναισθήματά σου; *

Λύπη

Φόβος

Αποτραπιασμός

Ικανοποίηση

Αδιαφορία

Άλλο:

Σε ποιους χώρους έχεις παρατηρήσει φαινόμενα βίας; *

Στο προαύλιο του σχολείου

Στους διαδρόμους

Στις τουαλέτες

Στις αίθουσες

Άλλο:

Σε ποιο βαθμό παρεμβαίνουν οι καθηγητές όταν συμβαίνουν τέτοια περιστατικά; *

Πολύ συχνά

Συχνά

Σπάνια

Ποτέ

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ ΓΙΑ Τ... Gmail

12:50 πμ

Βιβλιογραφία - Πηγές

1. http://www.antibullyingnetwork.gr/page.aspx?id=106&main_menu=274&parent_id=161
2. <http://www.antibullying.gr/el/poios-kindynevei.html>
http://antibullyingnetwork.gr/page.aspx?id=105&main_menu=273&parent_id=161
<http://www.mentoras.org/PDF/bullying-site.pdf>
3. <http://www.mentoras.org/PDF/bullying-site.pdf>
4. <http://www.mentoras.org/PDF/bullying-site.pdf>

Εχολική και Κοινωνική Ζωή
Α2 του 3^{ου} Γυμνασίου Εχεδώρου

